

C36.

mini

C34.

604.

Bäekaubä wifil

Abbiellusse = Sundiminne,

mis tuhhat kolme saa aasta eest
on sündinud.

von Schmelte.

Tartus 1844.

Drückitüd J. C. Schönmanni lesse man.

Der Druck ist unter der Bedingung erlaubt, daß die gesetzliche
Zahl Exemplare nach Vollendung desselben der Censur-Comität
eingeliefert werden.

Dorpat, den 25. April 1844.

Censor S a h m e n.

Gunnemistene-jut, mis tuhhat kolme saa aasta eest on olnud.

Wetslari se wanna wabba-rigi-linna liggi seisis se kindellinn nimmega Ralsmunt, kus Reisri kindlalinna wallitseja omma pimmedatte wannaks lainud muride tagga korgel ullewel ellas. Se wannaks lainud kindellinn seisab murikandsudes, ning temma paljad, wannad murid watawad kui tondid, nende kaunide, halja, ning lillidest ditsewatte orrode peale alla, kust laan- ning till-joggi jooksewad, mis weel tannini uhkeste otsego ommas nores polwes, se on, otsego siis, kui naad lojalt said lotud, sinnist taewalaotust jo kuesaa aasta eest terretawad. Seäl ullewel, kus se aus naggeminne hakkab, ning katkissed seinad weel nende kennade jarrele janutte toade ossa, sisse langendamist ahwardawad, kus uhhedge hobbosed ennam ei irnu, ning lustilikko wderaspiddode jures peekrid ei wahhuta, waid karjane moottetes rinnokille omma keppe noal omma karja jarrele watab; seäl watas uhhel illusal suisel pawal 1257 aastal uks noor soddamees pissufesset aknast walja, sure immeks pannemissiga pilwede hoolsad minnemist taewa kulges, sest ta olli neile liggimal kui need, kes orros ellasid, ning kandis, otsego nored soldadid tewad, eel ollewa aja lotusfed, onne, ning arra-

woitmissi ommas süddis rinuas s. o. süddames. Se olli se noor suurt suggumees Otto won Wiisef, ausast agga waesusse siise langenuid sugguarrost, ning temma olli suurte pallumiste läbbi, wahhi ammetiise sanud, se kindlalinna peale mis hüiti Kalsmunt. Seäl pididi temma istuma, ning kindladlinna aitma wahtida, senni, kui temma ärgasloom ommas kassuks tuggewaid teggosid wälja möttel. Pea mötles temma hommingo ma auweärt woitlejatte peale, ning pea sübdide saksama üllematte peale, pea se ilmkorrato seisusse peale mis tolpuhhul saksamaal ollemas olli, et seäl ennam üksge Keiser, otsego Adler, kes terraste omma saaki järrele waatab, hästi omma rigi järrele ei watanud, kelle raudsed söddawäehulgad mitte ennam, Otto, Heinrichi ja Brüdriki wallitsusse al ennestele ausat paistust pissokeste söddamiste läbbi ei joudnud teenida, waid se waggiwalla teggemisse piidsa al omma otsa leidfid.

Temma watis senna ning tenna, ning mötles omma ello peale, mis täl kohhalt iggaweks ette tulli, ning mötles, kuidas ta omma ellokorda parrema ning kõrgema põhja peale woiks aidata, ühhe wäe üllema nimme teenida, ning süddit mõka ommaks õnne sowimisse keppiks woiks tehha. Ühhekorraga kuleb ta orrust üht rõmulikko rahwa heält ennese jure hellisewad, ning näeb suurt hulka rahwast lõhmusse platsi peäl laane jõe äres, need olliwad Wetslarilinna koddanikkud, kes noledega tähte lassfid, ta watis se tee peale ja linna pole kust üks kennaste ehhi-

tud rahwas wälja ogas. Se noor söddamees ehk Junker tõmmas ennast akna jurest murre pärrast taggasi ning heitis ommad filmad omma waese toa peäle. Temma läks korridori peäle wälja, ning watas se kindlalinna howi peäle alla; keik olli seäl ni wait ja kolle neis wannus mürides, neide kõrgide seinade ning tornide ümber lendsiwad hakkid hulga kaup ja karjusid: olli nähha kui olleks nemmad tedda seäl irwitanud. „Willet's ello“, kord mõtles ta omma söddames, „on kül se; wahhi nüüd siin wannu müiri kantsusid, ning muu rahwas seidawad tuggewa hobbose seljas omma läikiwatte söddariistadega, keik maad ilma läbbi.

Temma läks jälle taggasi omma akna jure mis tälle illusat ning õitsewat ilma pilti näitis; siis tousis pillimängmisse helli se illusa halja lõhmuuse platsi peält temma kõrwadesse, mis keik, wägga kennad tandsu luggud ollid, ning noor kergemeelelinne südda satis seddamaid keik murret ennesest ärra, ning iggatses rõmu jure alla; seddamaid olli ta ennesele nouks wõtnud, ning läks ühhe nore mehhe jure, kel nisamma aeg iggaw olli, ning nisamma linnawahhi ammetis olli, kui temmage; selle nimmi olli Siigwriid won Kleeberg, se jure läks temma ja noudis, et pididi temmaga ühhes jallotama tullesma. Mollamad pannid nüüd ommad wäerited enneste ümber, ning wotsid teine teist kääst kindi, ja läksid rõmulikko lauloga mäest alla.

Wetslaris ellas sel aial üks kuulus sep, kes keigesuggusid söddariistasid, tuggewaid mögasid,

ja laikwaid raud kubbaraid teggi, nenda, et kõi-
gist kohtatest temma jures söddariistasid tallitadi;
würstid käiswad temma jures temma söddariis-
tade kennadust waatmas. Se seppa nimmi olli
Waldsmiid, temma tö tubba olli Wetslari linna
jures metsa sees, sure maan tee äres wanna tam-
me pude al, et üllemad peäsikud ja kaupmehhed
kes seält möda söitsid, obbosid woisid lashta rau-
tada, ning temma teadis ka wiggatsille ellajattele
mõnda rohto.

Kui linn kordkorrast suremaks sai ehhitatud,
ning temmale ka wallid ning mürid ümber tehti,
ning temma koddanikkud uhkusselle ennast ärra-
andsid, ning isse södda riistadega hakkasid ümber-
käima ning wannast ärra põlgatud ning omma
tühjaks peetud ammeti tööd targemast ning ausa-
mast hakkasid teggema, mis jo kaubale sündsa-
maks sai, siis tousis ka surem rahha sisse tullek
rahwa seas, siis olli ka se waese seppa sugguarru
joukamaks sugguar polest sanud, ning meie Wald-
smitti Issa-issa olli, ehk kül mitte üks, neist aus-
tud linna wannemattest, ommeti üks kulus linna
koddanik. Zummal olli tedda keik temma käe-
tõga, majaellamisega, ning kauni warrandussega
õnnistanud. Temma warrandusse jures olli tem-
ma keige kallim pärli, temma 18 aastane tüttar,
ning temma olli ka seäl linnas keige illusam tü-
tar laps, ning temma nimma nimmi olli Trnen-
truta, üks nattuke rummal nimmi, mis meie keel
tulleb moista: Illusti-sündinud, sepärrast nim-
metadi temma nimme parrem Waldsmiidi kenna
Maid.

Se illus tüdruk ei woinud ka mitte omma rahwa piddust wälja jada, ning se ep se assi olli, mis sel norel söddamehhel, kes Kalsmunti peäl omma ello assed piddas, ikka meles seisis. Temma olli saggede se meistri jures käinud, ning olli ikka parrajat aega otsnud, sedda priisket tüdrukofest nähha sada, ning tutwust temmaga tehha, agga feif temma tarkus, mis ta se tarwis prukis, olli feif ilmaego; sest sedda ausat tüttarlast olli jo temma lapse põlwest sadik wägga kangede manni- setu, fergemeleliste noorde meeste ning nende maggedatte kõnnede ning meelitamiste eest ennast hoida. Ommeti temma sõbralik silm, kes igga innimesse peäle armsaste waatis, ning temma lo- mulik heädusse tahtmisse wiis, olli se nore södda- mehhe hädda, mis ta süddames temma järrele olli, ikka ennam kaswatanud, ning kui temma omma ratsa hobbose peäl priiskis södda riidis ulist mõ- da sõitis, akna peäl selle tüdruko illusat kähharat lokkipeäd näggi, ehk kui se kōhhalt illusa terwita- missega tedda rõmustas, siis põris ta rõmuga omma kindlasse linna jälle taggasi. Ning temma olli feige tõega ette wõtnud, sedda tüdrukut om- male sada.

Agga temma ette woetud noudele, misga tem- ma sedda tüdrukkufest ennesele arwas sada, ollid ilmarrawoitmatta keelmissed tee peäl eel. Se wanna Waldsmit olli feiges nous ning asjas üks kindel mees, kes ommast kōddanikko seisusest, mis tol aial wägga ausaks olli petud, ning om- mast waggast ammetist ennam luggu piddas, kui feigest muust ausussest, ning wainolikkust sure

suggu seisusfest. Temma tahtis omma ainust last omma jures koddus piddada, ning üht kõlblikku ning moistslikku koddanikko poega omma maija sada, kes temma ammetit ennese kätte pididi wõtma, ning tälle temma wannadusses trööstiks ning toes ollema. Temmale ei tohtnud sähardastest asjadest ühtegi räkida, nendasamma ka se koiagemmalegi, kes omma armsat tütrekest omma sündimisse linna müride läbbi wälja ei tahtnud lasta wia, waid tahtis paljo ennamest omma tütre pissokest omma süles figutada.

Wannemitte nouga käis ka se tütrikokesse meel ühte, sest temma olli neist moistslikkult ning puhtaeste kaswotud sanud. Ei ta omma sündimisse kochta ühhegi ausa romarigi linna wasto ärra anda ning wahhetada, waid temma noor südda olli jo ammust üht noord meest, kes ammeti tööd ossas, keiki muude meeste seast ommaks kiitnud. Se olli Heinrich Siigmund, kes tälle kawwest suggulanne, ning temma emma welle poeg olli, üks jõukas koddanikko poeg Briidbergilinnast, kes monningad aastad jubba se seppameistri Waldsmiidi jure tööd teinud, ning ennast ikka omma ellokäiki polest ausaste olli ülles näütanud, ning nende wannematte kui nende tütre armo omma moistslikko ning heä ellokäikiga olli tõmmanud. Need wannad ei ilmutanud ning ei annud temmale küll sedda teada, mes nendel temma pärrast mele sees olli, selle, et naad sedda tütrikkut weel nooreks mehhele minneki tarwis pidasid; nemmad ollid ka, — selle, et naad märkisid, et need nored innimessed teine teisele armo

nooled süddamesse ollid lastnud — sedda head noord Selli ommast maiast omma pole tükkiks aiaks ärra lastnud minna, et ta tüf aega riki möda pididi reisima, ning ausatte meistritte käest, kes södda riistastid teggid, weel monne suggused tükkid peale pididi õppima. Agga nüüd sai dieti ilmseks, mis temmaga ärra olli kaddonud; ning maggusas kahjo rõmus kulis Zrmentruda, saggede, et issa tõrrises: „O kui ma mo Heinrichi jälle saaks!“ Zrmentrudal polnud siis kü muud, kui pididas ommad ohkamised süddames kandi, ning kuiwatas ommad silmad kus kegi ei näinud.

Noor Siigmund olli ka, kui nojutud, rigi sisse aetud sanud; sest ajast, kui ta seält majast ärra olli, polnud tal enam ühte rõmu, ning üksike tõ ei joudnud temma käes. Kõl sadda kord wottis ta nouks Brankwurtlinna minna, ning siis need ausammad linnad, mis rigis ollid, läbbi käia, et ta neid saaks nähha; agga ikka pitkend ta aega, et weel enne omma armsat Zrmentrutad, ning omma head meistret pididi nähha sama. Ning kes olleks tedda woinud keelda, et ta tänna ei pidanud kui siwadega tähhe lastmisse piddo päwaks, senna jouda, sest ta olli issege üks tark noliga lastja.

Keif kes nüüd sedda ellorõmu ossas pruuki, olli tähhe lastmisse platsi peäl rõhmuste all kous. Nenda hästi ka keif nored neitsikessed omma rosi-karwa põskedega ollid keif seäl kennas ehtes. Noor ning prisli, missuggund tüdruk ei peaks keige kennamast ehitud ollema, kui ta keikite muide seas omma ainsama mele pärrast peab

ollemä. Ka meije söddariista seppistüs seäl om-
mas sures telkis, ning räkis löbbusast ning söbra-
likkult omma naabritte ning söbradega. Temma
römustas ennast sest jahhetast warjo paigast,
ning warskist tule öhhust, mis selge lahni jöggi
seäl armsas jahhetaks teggi — ning sest selgest
joodawast winast, mis tälle kennast peekrist was-
to naerdis.

Se noor rahwas istus isseärralikku laua ju-
res, kus teise laua jures neitsid istusid, kumbe
seäst Trmentruta keige priiskim olli nähha. Täl
olli omma Heinrich omma liggi, ning römupär-
rast kargas temma südda ihhus. Heinrichul olli
täna priisk must Sammetinne kuub selgas hõbbe
kettidega ehitud, temmal olli kaunis punnane
müts peas, kel kullane troddli peal olli. Temma
lastmisset olliwad keige parremast märki trehwi-
nud, ning olli Trmentrutaga illuste tantsinud,
ning temmale kõrwa sisse sössitanud, et ta ilma
temmata ellada ei woiks, et temma Ta möttes ödd
ja päewad olleks, ning et koggonas ilmas ükski
tüdruk nenda illus ep olleks, kui temma.

Agga Trmentrutkenne olli ka temma pärrast
täna ennast kennasti ehitanud, et iggäüks film
kes heamelega illusat watab, temma pole pöörtud
olli; temma olli Heinrichele, wargusse wiisil kae
litsumissegä ütelnud, et ta temma üks ning keik
olleks, et ta ial teist ei tahhaks armastada, ning
et temma wannemad ka tedda wägga armasta-
wad. Kui ta ülles seisis ning omma nole wottis
ning segä tahtis laskeada, watis ta temmale om-
ma selge filmadega römsaste järrele, ning kui

Heinrik jälle temma jure tulli, märkis ta jo kaw-
welt kuidas temma paistwa illus palle temma
järrele iggatses.

Nenda ollid neil armsad römuličku tunnid,
mis agga siis kui ka Ralsmunti wõerad senna
ollid tulnud, nendel offast eksitud said. Raks
noord wäe-teendrid naabri peält ollid ka nende
jure assunud, ning kummartasid illusti ning
moistlikkult sedda rahwast, ning näitsid omma
seisusse pärrast ka endid pissot uhked wälja, kust
agga need auwu weart koddanikkut pissot wälja
teggid, ning miškiski ei piddand. Ühhekorraga
näeb se Junker Otto sedda illusat Irmentrutad,
warfi olli ta temma jures kui kull kanna jures,
terretas ja kummartas tedda armsaste, et ta ka
tedda seäl olli nähha sanud, ning teine terretas
ka tedda allandikkult, ning sai palles punnaseks,
kust meije Otto toetas ennast kahhalt rinnuli ülle
temma toli leni, ning hakkas temmaga seäl dieti
armsad ajawitmist maggedatte kõnedege pid-
dama. Agga kui Heinrik taggasi tulli, ning tem-
ma terwitamise peäle waewalt terwitas, ning
omma otsa eddise kâpra tõmmas, siis tundis se
kergemelelinne Junker süntsa ollewat, seält ärra-
tagganetta, ning offas tähhele passita, kui Heinrik
tähe lastmisse peäle wälja läks, tüdrukku jure
jälle tulla ning temmale middage kennad kõrwa
sisse puhkuda, mis ülle teine kartma hakkas, et se
heä Heinrichku meel seülle pahhantud saaks, keige
ennamest, kui ta näggi, et täl werri põskede peäle
ülles tõssi.

Junker Otto laskis ka Heinrichki ning Irmen-

truta liggitale telgi jure laua ning toolid tua, ning täis piikrit ennesele ning ommale seltsimeh: hele kätte sirrutada. Temma silmad põllesid ikka Irmentruta peäle, ning mis ennam ta se illusa tüdrukku peäle watis, ning tuggewad sõmud wiina peäle wöttis, sedda surem arm tõisis ta süddames se tüddrikko järrele. Agga parrat! sai kúl arru, et ta enneminne se nore Koddanikko pole ennast omma süddamega hoidis, kui temma pole.

Sel waijel olliwad teised wäe Junfrid winast ning piddu päewast lustilisseks ollid sanud, läksid ja teggid siin ja seal pissokest nalja, ning ollid ennast ka tähhe lassmisse sekka sagganuwad, ning neile olli ka igga mehhele üks lasseng lubbatud, noliga tähte lasska. Ning kohhemaid ollid üllemelitsed tükkid rahwa seän tõsnud, ning need üllemelikud, ei olnud mitte nenda wisiga kui külalistel sündis olla. Wõnningalge norel Koddanikkul kei werri põues, ning nisuggutse tundmissega astus ka Heinrik omma telki taggasi, kui Junker Otto jälle olli julgenud Irmentrutaga selja taggast ülle toli leni jutto ajada, ning omma illusa naabrina nalja heita. Siis wöttis teine süddant ning kostis temmale pool tassakesse, agga wihhatse pallega temmale: „Junker, teije lõh: häte siin mul wäega julges ausa neitsidega, kes kerged meelt ei falliwa, ümberkäima, kelle jure teil ühtegi õigust ei olle astu. Sepärrast kaege et teije süst kassite.“

Se sõnna järras, se nore linna wahhi süddame peäl otsego üks usf; ta tagganes üht sammu taggasi, ning watas se nore Koddanikku peäle

uhke waatmissoga peäst funni jalluni, ommad kãed olli ta risti rinnade kôhale pannud, ning temma mütsi peäl olliwad pitkad wankuwad sulled, kes keige pissemast tule ôhhust kergeste painusid. Enne kui ta weel wastamist sai möttelda, mis ta selle norele koddanikkule pididi wastama, tõussis jubba seäl liggidal üks suur kãrratseminne ning tulli; temma watas senna pole ning uãggi, et temma sõbrad uhhe hulga noorte kuttide kesgel ollid, kes walju sannadega se junker Siigwridi peäle kãisid, se peäle rühkis ta senna jure. Heinrich olli ka seddamaid se hulga keskel. Se tãhhe laskmisse jures olli üks tulli tõsnud, ning Siigwrid olli se jures omma õigust tagga hakkanud aiama, ning koddanikkud ei annud tãlle sedda mitte jãrrele.

Se noor wihhale kihhutud sõdარიistade teggi astus se hõidmissoga senna keskele ning ütles: „Siin maksab kuttidel seãdussel õigus, ning koddanikkude sãedus kãib eel!“ Agga junker Otto lõi omma kullatse moõga peã peäle ning ütles temmale: Anna au, Sell! s. o. Noormeister, uhhe Keisrilikku kindlelinna jãrrele watajale, katsu ennast hoida! Siis astus se (Heinrich) wihhaga ninna alla ning ütles: „Junker, meije ei te mitte üks painis moõgasid, meije õskame ka neidega õmberkãia, ni hãsti ka noliga lashta. „Teije noli laskmist polle siin tãrwis.“

Need ollid müüd kõigist muudest koddanikkudest heãsti kidetud õeltud ollewad. Junker Otto põris ommad silmad keige se rahwa hulga pole,

ning, ehk ta kül wägga täis wiha olli, siis teada ta ommeti tarkussaga ennast ommast wihaast keelda moistis, ning ka, et suurt suggu rahwale siin süntsa ei saaks ollema kurja wisil olla. Se päle läks temma Siigwridi jure ning ütles seles: jättame selle asja selletamisse ühhe teise korra peäle, kui nende sinnatsid meled mitte nenda tullitsed polle. „Kes siin selle lustilikku piddo ülle Jssand on, woib üksford omma õigust sada“; ning temma wottis tedda kääst kindi ning wiis tedda plattsi peäle telgi korwale. Muud tullid keik seält ka ärra; peekrid said winast tühjendetud, ning koddo minnekile walmistud. Agga Otto wiwitas weel nattike telki eel, kummi ta Trmentruta palled sai nähha, siis kummartas ta tedda telki sisse, ning pandis omma kää omma pahhema pole rinna peäle. Ning se peäle olliwad keik junkrid, lustilikko tandsimiste jurest unnustud, ning kütide pühha sai rõmuga lõppetud.

Tük õhtud olli jubba ärra lainud, kui rahwas laulu ning pillidega linna wärrawatsest sisse läks. Heinrich wiis Trmentrutad kää korwal ka koddo pole, ning heitis temmaga nahja se junker Otto ilmaego waewa näggemiste pärrast. Nende järrele tullid wannadrahwas, se wanna sõariistade sepp; ning rakis omma wanna moriga Heinrichku pärrast, et ta tanna keige moistlikumalt omma wisidega teiste sellide seäst ennast wälja olli näitnud. Temma arwas et kül jo õige aeg olleks, et naad ükssteist wägga armastasid, üksõisega ärra kihlata. Semalt arwas temma: kui naad jo ärra kihlatud olleks olnud, siis polleks ka junker

Otto julgenud teise mehhe prudiga teggemist teh-
ha, waid polleksgi temma liggi lainud.

Nemmad said nüüd keik koddoo, astusid tuppaa,
ning Tomi-kirku kell löi üksteiskümme, nüüd tah-
heti lahkuda ning maggama minna. Siis tousis
se nore sellil ni suur iggatseminne omma ello õnne
päärast kindlast peäle hakkada, temma wottis Ir-
mentruti kääst kindi ning astus temmaga wanna
ette ning ütles: „Armas Meister, minna armas-
tan teije tüttard, naggo omma ello, antke nüüd
se peale teije Ja-sanna, ning tehke siis minnoga
mis teije tahhate. Minna sowiks, et ma teije
kääst kindlad otsust woiks sada, et teije tedda mulle
kindlaste ommaks lubbate, ning kihlamisse peo
arra peäte, et se kallis perli minno kääst arra ei
sa kistud.“

Irmentruta ehmatas nende sõnnade jures
arra ning kattis omma palle kindi, ning temma
südda tuksus isse rõmu pärrast ta sees. Need wann-
nad jäid üksteise otsa watama, ning teggid, ot-
sego polleks nemmad sest weel ial mõtlenud, et
naad omma tütrekest mehhele olleks tahtnud anda.
Agga tükki aja pärrast kostis se meister: Minno
armas naese wenna poeg, Heinrich Siigmund,
sinna olled mul ustaw, hea, holik abbi mo tö
toas olnud; kui sa mulle ka nenda ustawaks ning
heaks poiaks saaks, ning meije ainomase lapse
ning temma wannematte õnne ommaks ello mä-
raks teeks?

„Oh Meister, ärge küssige mult sedda. Minna
armastan jo teid ning teie perrenaißt ammuke,
otsego omme armsaid wannemid, ning teie tütre

Käes õitseb mo keige üllem õn. Se mõtte ei woi ial mo süddamesse tulla, et ma teile nenda ilmtännolik peäks ollema, ning sähardast inglit kui omma ello ei wottaks armastada."

„Ning sinna minno laps, räkis se wanna mees, ning läks Zrmentruta jure, mis sinna se jures ütled, kas sa armastad sedda noort selli nenda, kui ta sind näikse armastawad?"

Zrmentruta ei sanud ühtegid räkida, waid langes nutkes omma emma kaela ümber, kes ka omma silmadest wet hakkas kuiwatama.

Siis kihlas se ausa meistre sel sammal kaunil rõmuga möda sadetud õhtul omma jalge ette langenud lapsi ärra; ning õnnelikumaid inuimissi polnud Wetslari linna mürides, kui need.

Heinrik olli teisel hommingul, pärrast ränka lahkumist, agga ommeti rõõmsa, kerge süddamega, linnast lainud wälja, sedda õnnelikko sannumid ka ommaksettele wima. Nemmad olliwad teine teist armsast Zummalaga jätnud, ning jäid lotuses, et teine teist jälle pea nähha piddid sama. Agga mähhardast kurblikko luggu kuulti pari päewade eest majas? Üks Sannumetoja tulli Briidbergi linnast ning ütles: „Heinriki wannemad lassewad kulada, kus Heinrik on jänud, et ta teisel päwal nende jure taggasi polle lainud, kunna ta ommeti sedda kindlaste lubbanud; kas täl ehk wahhest mõnni õnnetus tee peäl ette polle juhtunud! Sel wajjel, kui se meister sepärrast järrele mõtles ning se sannuma tojaga räkis, murdis waene tüttar omma kässi, ning temma arwas ommas süddames, et wist temma armsale peigmeh;

hele middagi pahha olleks sündinud. Wimaks õnnistu ning sai issa tedda sega pissut rahhule pan-na, et ta temmale kindlaste lubbas, et ta se asja otsust ni pea kui woimalik olleks järrele tahhaks kulata; ning tahhaks hommen isse Briidbergi sõita, seäl diete se asja järrele kulata, ning seält Brankwurti linna sõita, kuhho tedda wahhest temma süddame noorusse lust ka omma sõbradelle ehk omma õnne aianud kolutama, ning illusad prudi ehted omma nore põlwe sõbra, se kuldseppa Liibmundi jure omma Trmentrutale lainud talli-tama. Temmal õnnistu nüüd se läbbi sedda waest tüdrikkut kui ka temma kartlikko emma waikistada. Agga Trmentruta ei sanud siiski foggona õõ maggada, ning pallus agga ikka issa silmawega, kui se hommigo warra omma musta hobbose selga istus, et temma Heinrikkut koddoo tooks.

Näeme kuida ilma ellus rõõm ning kurbtus kui liggimesed sõssarad ommawad, ning kuida pea need õnnetusse pikse tormid meije õlitsewaid (õlitsewaid) õnne wäljad ning heina maad, ning pimmedad wihma pilwed, sedda kaunist selged tae-wast katta! Need olliwad kohhalt seggased päe-wad siin majas, kus pissut aja eest weel ütlematta õn ning selge rõõm ollid wallitsenud. Kolmas päew joudis kätte, mill ta issa koddoo otis. Tem-ma kais kül tuhhat korda afna jures, kui ial üh-tegi kollinat ehk hobbose raua helli wäljas olli kuulda. — Wimaks kui õhtu liggi olli, ning se ootwa süddame karsitus sai ikka suremaks, siis arwas ta heaks linnawärrete ette wälja minna,

Kus nendel aed maantee äres olli, ning sinna õuna-
pu alla mahha istuda, ning neid tullejid otada,
ning nende eest Jummalat waiklikkul õhtu wai-
kusses palluda, kui Tomi-kirriko tornist palwe kell
hõllisema saaks. Agga kui ta wärretet lahti teg-
gi, astus tälle üks wannalik naisterahwas was-
to, kes tedda sõbralikkult ning armoga terretas,
tedda illusas trutkesses süddamekesses nimmitas,
ning tälle ütles, et täl tälle üht suurt asja kulu-
tada olleks. Zmentruta moistis kül, et se ühtegi
head ei saaks ollema, wiis sedda wanna omma
kambriisse; to pididi seäl mahha istuma, ning Zr-
mentruta pallus tedda, et ta ühtegi pahha ei
peaks kulusutama.

„Tahhaks Jummal, kostis tälle teine, et ma
sulle middagi parremat woiks delta, agga sa peäd
sedda ommeti teadma, sest mul on sinnust wägga
halle.“

Süis laskis se waene kaksitte mõttemisse pär-
rast omma kassi langeda, enne kui ta weel sedda
asja olli kuulnud; sest se innime, kes jo kartlikko
lugguga kous on, kartab ikka weel kurjemat ennese
peäle tullemad. Se wannake otsis tedda rahhule
panna ning trööstida, ning rakis wimaks: Min-
newal õõl kuwalge õhtul kui üks Kalsmunti se
findlalinna waht, kes minno mehhe sõbber on,
omma seädusse järrele omma tunni ajal kui tem-
ma tund olnud linna möda ning linna tagga ümber
käinud, on ta näinud et teije peigmees seält möda
omma sündimisse kohha Briidbergi linna pole
läinud, süis on se junker Otto ja Siigwrid tem-
male tee peal wasto juhtunud, temmaga taplema

hakkanutwad, tedda wiskanud, ja wimaks tedda wangi honesse kindi winud, ning nüüd istub se lind sures kindlalinna tornis finni.

„Zummala pärrast, hüidis Zrmentruta se kõnnelejale wasto, kas ta ommeti weel ellab, kas nemmad temma ihhule ühtegi wigga polle teinud?“
 Ning se kõnneleja käs kis temmal ta kindla san-
 nad uskuda, et juuks karwa weart temmale polle kahjo tehtud, ning, et keik se assi heä lunnas-
 tamisse rahha saaki pärrast on sündinud, mis ma
 agga, räkis se naine weel eemalt, sinno minno
 heä truta, ning sinno heä wannematte pärrast
 ennese teadmisse ei tahtnud hoida.

Se peäle kostis Zrmentrut: Mul on rõõm
 kui ta ellab, ning lassis ommad käd kokkopantud
 põlwepeäle langeda, ennesel jooksiwad selged
 hõbbe-karwa silmapissarad põskede möda alla;
 ma annaks keik omma ehtet, ommad illusad kuld-
 sed kaelakettid ning sõrmuksed, ning keik omma
 pissut warrandust heämelega se eest ärra, kui ma
 omma armsat heäd Heinrikkut, sest hirmulikust
 wangitornist wälja woiks lunnastada. Sel wai-
 jel kui se wanna temmaga seäl räkis, kuultu ker-
 me hobbose raua helli ulitsa peäl, ning se sedda-
 maid treppist alla rühkinud tüttar olli omma koio-
 tulnud issa kaela ümber.

Se wannamees kulis pissot sõnnadega sedda
 sannumad mis se wanna naesekenne olli tonud,
 ning tõmmas otsa-essitse kâpra ning ütles: „Sel
 naesel on õigus, temma on tõeste räkitud, se assi
 on keik nenda, kui ta on räkitud, ning au Zum-
 malale, et meie sedda ommeti teada saime; kui

meije jo se többe teame, siis woime meije ka se wasto rohto otsida." Temma räkis neile siis, kuidas temma mõttetes, ning murret täis süddamega armsa issa-linna pole ratsa on sõitnud, ning kuida temmale Stoppelbergi mäe al' se nurmewacht nimmega Zeibel kui Robold (Kiusaja-waim) jure tulnud, ning temmale on räkinnud, et kaks kindla linna järrele watajad kahhe sullasega tol hommingul warra maantee nähtud, et nemmad ühhe nore reisimehhe jure, mis ta kaugest näinud läinud ning tedda mahha heitnud, kindi wõtnud ning ennestega ühhes Zeijerimäest alla Ralsmunti se Lössi pole winud, mis külmuud ei sanud ollema, kui, et need pahhad junkrid wõtsid koera tükkid tehha, ning tahtsid wägigiwaltse wisil rahha sada.

Keif piddasid nüüd sedda asja seks, agga se waene Zementruta seisis ning nuttis wallusaste, ning laskis, omma pea omma emma rinna peale, kelle silmadest ka üks silmawee pissar teise järrele põskede möda mahha langes. — Se olli sel meistrel wägga halle nähha. Temma astus nende jure ning hakkas neid mollemaid ümberkinni, ning litsus neid mollemid omma süddame wasto. „Olle rahhule tütrekenne,“ ütles temma, „minna ei tahha sedda heäd poissi mitte kimpusse jätta. Sel wannal Waldsmiidil on weel rahha, — kui se peab ollema, neile mõrtsukattele nenda paljo kui naad tahhawad neile anda.“

Zeisel hommingul seisis se meister ülles, selle nouga, et tahhaks Lössise minna, ning se kindla linna üllewaatajale omma kaebtust, mis tal

nende kahhe kindlalinna wahhide wasto olli teäda andma. Enne kui ta weel ennast riidisse olli pannud, olli jo se Lõssi wahhi naene seal ning räkis sest asjast weel eemalt, kuidas ta teäda sanud, et junker Otto, otse kohhe kui se wangi panneminne olnud, ennast wäe riidisse pannud, hobbose selga istnud ning ärra sõitnud; arwatakse, et temma keisrelikku krahw Merenbergi, ehk issegi keisri jure on lainud, selle asja eest aegsast ennast diendama. Ning, et ta mees eemalt ommalt sõbralt selt kindlalinna wahhilt kuulnud, et se wang seal hästi üllespetud on, et agga ühtegi hinge temma jure lastud ei sa.

Se meister pühkis omma otsa eddist, ning mõtles mis nou se asja pärrast tulleks ette wõtta; seddamaid astus üks radi kohtu teener uksest sisse, ning pallus pürgermeistre kässo peäl meie meistrit sõbralikkult raatusse peäle.

Temma panni ennast warssi riitesse ning läks fenna, sel waijel mõtlesid naesed eddasi ja taggasi üks eest ommeti raati kohhus nenda warra kous olleks, kas ehk monnesuggune hädda linnas olleks.

Tunni aja pärrast tulli se wägga odetu jälle taggasi, ning astus rõõmsaste uksest sisse ning ütles: Lapsed, nüüd teäme mis tehha. Kui se Jummal tahtminne on, siis saab meie asfi kõik heaks minnema.

Emma ning tüttar käisid temmale peäle küsimistega, ning temma hakkas nendele räkima: Teije teäde ommeti, et sel aastal rigile uus keisri sai wallitsedud, ning, se on sesamma, se Rihhart won Kornwallis, se Englandi ma funninga wend

kes Brankwurtis on wallitsetud ning aahas
 frontud sanud; Jummal õnnistago tedda, ning
 antko tälle terwist, joutu ja tarkust. Se on
 üks hea ning hallastaja issand.

Keik need rigilinnad ommawad nüüd se parrast
 wäljas (platsis) sedda uut Keisrit terwitama,
 ning se ustawusse wandumisse eest, omma wab-
 badust otsimas. Separrast on ka meije raadis-
 kohhus targaste ettewotnud wälja wallitsetud
 mõistlikkud mehhed Mainzikiinna läkkitada, kus
 temma se armulik nüüd omma asset peab, ning
 keige ülle wallitseb, ning minna ollen ka üks nende
 feast kedda senna läkkitakse.

Emma ning tüttar ei teadnud rõmu parrast se au-
 eest sannagi räkida, mis raadi-kohhus omma ka-
 koddanikkule selle armsale issale näitnud; agga täis-
 lotust ning kergendetud sai nende südda, kui se üt-
 les, et se üks parrasaeg saaks ollema, junker Otto
 won Wiiseki ülle õigust sada, ning sedda ustawad
 linna niisugguside wäggiwaltse teggode eest kaitsta.

Jubba teisel päiwal läksid need linnamehhed
 kes keisri jurz minnema ollid wälja wallitsetud,
 nende koddanikkude õnnesowimistest ning Jum-
 malapallumistest sadetud minnema; ning sel
 waijel kui mees jo walmis ning rõõmsa süddamega
 tee peäle olli minnemas, ning keik omma murred
 olli ärrawoitnud, olli tal jälle kui muidu ilmas se
 naeste wiis on, weel mahha istuda, ning oota,
 et hea õn saaks juhtuma.

Agga, kui nemmad ennast waikuffen hea mõt-
 tete sisse andsid, et se õnnetus pea ärrawoitetud
 saaks, ning kui nemmad heas kõnnes üks teiseaga

arru piddasid, ning jubba päewi ning tunnisið hakkasid arwama, mil issa jo koddu saaks woima tulla, siis piddiwad nemmad õmmeti parrago Zummal sedda teada sama, et õnnetus arwasti üksi tulles, et paljo ennamest keik wastosed ning pahhad asjad ellus ikka hulga kaupa, kui murdjad kahjoteggiad linnud meije peäle tullewad.

Baewalt pääw pärrast meistri reisi peäle minnemist, tulli sel tunnil kui louna kel löi, se wanna naene, kes neile sannume kandja olli, kerme sammudega jälle hingpubhutusses tuppä. Meistre perrenaene olles pea suppi (leent) mis ta laua peäle tahtis wia, käest langeda lastnud, nenda ehmatas ta ärra, ning küssis: „Lind kes sa õnnetust ette kulutad, mis pahha sannomad sa jälle tood?“ Se agga ommad käed pusa pandes, ütles: „Mõtlege õmmeti armas perrenaene, se junker on nüüdsamma koio tulnud, temma selgas ommawad riided mis läigiwad kui peegel, ning sülledega krono müts peäs; siidi Mantel on temma iilgawatte riette peäl, ning on kennaste ehhitud teendrittega Roma keisri jures korteris olnud, ning on nüüd targad pilli ning passuna mändgijaid kasa tonud, kes illusið luggusið mändgiwad; keik noor rahwas on kokko jooksnud sedda illusad mändgu kuulma; kes teäb mis ta mõtleb tehha. Wistist ta lähhäb siit möda, ning tahhab meije armsa truutkesse silmad ärrapista.“

Baewalt olli se wanna moorike sedda räkinud, siis kuuldi kawwelt pilli ja passuna mändgimist, ning se mändgimisse helli tulli ikka seppikoia ulitsele liggimale. Trumentrud, kes enne sedda kui

keleto omma toli peäl olli istund, hüppas seält ülles, ning ütles: „Mul polle ühhegi junkriga asja; ei tahha ka nisuggestsi kuulda ning nähha“, ning temma läks joostes seält wälja, et ta ennast omma kambri woiks ärrapeita.

Agga emma tahtis ommeti nähha, mis sagguse illo ja ehtega ta seält möda läks, teggi aknat lahti ning watis wälja. Mötlege agga kuida se waene ärra ehmataš, kui ta näggi, et keik temma maja ette seisma jäid, ning need mängumehhed wäljas illusid pulma luggusid mängisid, ning junker Otto omma obbose selgast mahha astus ning üks herold kui akkulant temmaga ühhes tупpa astus.

Pärrast sedda kui junker ausaste olli terretanud ütles ta maja perrenaele: „Mul on teile ning teie sugguarrule üht suurt asja teada anda. Se peäle pilgutab ta omma heroldele (akkulantile) kes kōhhemaid kirja wälja wottis, kus pitseri-märk al' olli ning hakkas ette luggema: Kulutud ning teada olgo se teile kindlaste, et se, meije wallitseja ning kuningaga Rihharti tahtminne ning kass on, et se koddanik ning söddariistadesep Baldsmiid omma tüttart Trmentrutat, mis täl temma abbiellos on sündinud, selle Kalsmunti se kindlasinna wahhile junker Otto won Wiisekile abbikasaks peab andma, ning, et se paripannemine ilmwaštopannematta peab sündima. Se kass peab nenda samma kindlaks ja au sees petud sama, otsego wallitseks sest kuningas, kelle kasso peäl se on kulutud, isse seäl linnas, ning temma adjutant awwalikkult temma ennese ees temma

tahtmist olleks fulutanud. Emma löi käd julle peä nüüd kofko, ning ei teadnud mis ta se peäle piddi ütlemä, kui: „Mis junker, wai se, keiser tahhab sedda, ning kunningas kässib sedda?“

„Se on tössi, mamma, jah, nenda on keisri tahtminne“, kostis teine, uhkest ommad käd risti rinnade peäle pandes, ning temmale otsa wadates. „Agga kus on siis minno armas pruut?“ küssis ta tõemeelse pallega, watis tubba möda köigile pole ning teggi jo hakkatust omma saaki, kedda ta jo omma kawwala koera tükkidega enesele woitelnud arwas ollewad, üles otsida. Se tarf majaperrenaene wottis ommeti süddant ning kostis temmale: „Muido polleks sest kül middage agga parrago, ta on wodis maas haige; ning minno mees polle se kord ka mitte koddus, waid on teiste koddanikkudega Naadi-kohto poolst Mainzlinna läkkitud; Junker woiwad ommeti senni ota, kui ta isse koddos tulles ning ka sedda kasko kuleb.“ — Ehk nisuggune wastotörkuminne se peigmehhe melepärrast polnud, waid se pärrast wägga pahhaseks sai, siis piddi ta ommeti järrele andma ning tühjalt ärraminnema; rahwast olli ulitsa peäle kui murdo linnast kofko jooksnud. Kui ta uksest ulitse peäle olli astnud, siis ütles temma: „Ma tullen jälle pea taggasi omma prudikest terwitama“; se peäle hüppas ta uhke sammoga omma obbose selga, sõitis ninna pühkes omma kohta kust ta olli tulnud, ning keif se rahwas ulitsa peält läks iggäuks ommale pole.

Agga se waene emma seisib seal kui pitkse lögist

rabbatud. Wimaſ, kui jo keif rahwa helli wäljas ärrakaddus, tulli Trmentruta naeroga ommast kambriſt alla tuppa kulama, miſ ſe noor tont ſeäl ommeſi on tahtnud. Kui emma tälle ſe aſja keif pohjaſt pohjani juttuſtanud olli, kuida ſe ſuggu olli olnud, ſiis minniſtaſ temma omma emma kände wahhele ärra.

Kes wois ſe waefe tüdriſko ſüddame wallo ülleſkirjotada: temma piddi keisri tahtmiſſe ning käſſo peäl omma armsat peigmeeſt ärrakaotama!

Peäle ſe kui Trmentruta küllalt jo olli nutnud, ſiis läks ta ülleſ ärkli peäle omma kambre, lan- ges omma põlwele peäle mahha ning hakkas Jummalat palluma, et Jummal temma peälſt ſedda hädda ning abhaſtuſt tahhaks ärra pöördä, ning temmale ta armsat Heinrichi jälle kätte aitada. Se peäle tuudiſ ta ennäſt ommaſ ſüddameſ kinnitüd, wottiſ omma mantlit enneſe peäle ning läks rühkeſ majadeſt möda, üle kirku platsi, ning turro alla Raatuſſe pole, kuſ ta teadiſ, et ſe wanna Raadi-kohto kirjotaja tükki öhtuni ikka kirjotaſ. Temma olli temma wannemattele ſuggulanne, üks hea ſüddamega ning moiſtlik mees, keſ monneſugguſt aſja ommaſ ammetiſ olli näinud, ning ſelle linna kirjäd ning ſelle ſeaduſſed jo wannäſt ajaſt ſadiſ keif pohjani tuttawad olliwad.

Temma aſtuſ nüüd kirjotuſſe tuppa ſelle jure, terwitaſ tedda kartlikko heäleaga; ſe aſtuſ immetelleſ temmale jure, ning ütles: „No, no, miſ aſſi ommeſi ſe peakſ ollema, et ſe weel nenda ilda raatuſſe peäle tulles?“

Temma räkis temmale monne ohkamisse al', nenda kui sündinud, keif ärra, mis kurbtust se junker Otto, temma sugguarro õhne ning rõnu, on ette wotnud tühjakš tehha, selle et ta temma heäd Heinrich-Sigmundi temma käest on ärra riisnud, ning wangi pannud. Temma pallus temmalt, sedda teädasamist, kuidas keiser nisugust tehha woib, mis weel eal polle olnud, ning mis ka ühheksgi õigusseks polle piddada, ning kas ta temmale se wasto üht head nou ei teaks anda.

Se Raadi-kirjotaia kulas keif temma kõnnet ärra, hakkas wimaks tubba mõda eddas ja taggasi kaima, ning teggi sure immekš pannemisse parrast suga üks „hm“ teise järrele, ning ütles wimaks: „Ei, ei, se polle mitte fidu wäärt assi, kus se ärra lähheb minno heä Lellatütrar, peab nisuggusele waesele ning fergemelelisse junkrille kawwalal wiisil ärra kaubestud sama, kui ommeti üks hea holiik koddanikko poeg tedda ning temma wanzemid ja suggulassi õnnelikkuks woiks tehha.“

„Armas Lellapoeg, se on keif nenda tõssi kui ma siin teile ollen räkinnud“; kostis Irmentruta, ning hakkas isse nutma. „Õgga selletage mulle se assi ärra, aitake mind, ning andke mulle head nou. Minna ollen üks õnnetu tüdruk. Oh, ning eks se minno kalli Issa süddant ei sa kurbastama, kes üks hea, wagga koddanik on, ning sedda junkert omma filmade ees ei salli.“

Se wannamees wottis ta kae omma kätte ning litsus kurblikku süddamega temma kät, ning läks kappi jure, kus linna wanna aiatsed kirjad

mällestusseks alles seisid, wottis üht ramatud sealt wälja ning panni senna kohha peale, kus temma kirjotamisse koht olli, istus mahha ning selletüttar pididi temma korma istuma, ning se tark raadi-kirjotaja selletas temmale seält ärra, mis Keisri tahminne nenda on.

„Wata mo armas laps“, ütles temma, „kuidas wannal ajast tännini Tallorahwa, ning suurte ja wäggewatte krahwide ning moiskikkude jures teendrid on, kumma omma Issandattele pärris ommawad, ning ilma nende tahtmisseta ka ka abbiellusse, ehk ühhe teise jure teenima ei tohtnud minna; nenda läksid ka linnade ülles: ehhitamisse jures monned, kes pärris rahwas ollid, linnadesse ellama, mis üllematte ma peäl ning nende ommad ollid, ellama, ning ellasid hoolfalsalt ommas ammetis rikkade korwas, kes rigisise wannast ennast olliwad Jummalabbi läbbisise juurdlenud. Ugga se Roma Keiser ning würstid, kel linnade üle woimus olli, arwasid ennestel ka digust omma koddanikkude üle olliwad, kes ausaste omma ammetit pruksid, ning ei piddanud neist suremad suggu kui omma pärrisrahwast. Ning kui seäl linnas, kus Roma Keiser ellas — temma teendrele illus koddanikko tüttar melejärrele olli, andis ta käske, et se ilma wastotõrkumatta temmaga kokko laulatud pididi sama; ning siis otis ka mõnni Suurtsuggu rahwa teener se wanna digusse järrele illusat rikkast koddanikko tüttard ennesele naeseks sada. Ning weel tännapäiwani on monnel waesel junkril mele

sees, sähardast ausat tüttarlast ennesele keige tem-
ma warraga sada."

Seddawisi räkis se raadi-kohte-kirjotaja; ning
Irmentruta istus ja kulas korwalt ning olli om-
ma peäd ühhe külje pole lasknud, panni ommad
illusad käd teine teise peäle ning ütles: „Kallis
Lellepoeg, kas sedda asja siis millgi wiisil woima-
lik polle Keisrille teada anda?"

„Kannata! minno warrakenne“, kostis to, ning
lõi üht suurt ramatut lahti ning ütles: „Wata,
siin ramatusse ollen ma keik korrapärrast, mis on
olnud, ülles kirjotanud. „1232 aastal juhtu, et
„Brankwurtis, ühhe ustawa ning holiko kodd-
„nikko Johann Kullakiwwi tüttar, wäggiwaltse
„wisiga ühhe Roma Keisri teedrelle sunniti paari
„minnema. Siis läksid Wetterau ma nelja linna
„rahwas Roma Kunninga Heinriko jure ning
„pallusid, et ta nende kui auside koddanikkude
„peält sähardast hirmsat wäggiwalla teggo ärra-
„wottaks; ning Kunningas kulis nende palwet,
„ning andis tolsammal aastal Nürnbergi linnas
„käsko wälja, et ühtegi nende linnade koddanikko,
„ei waest egga rikkast, ei pidatud sundima, sele,
„kelle ta ei tahtnud, omma tüttart mehhele andma,
„ning ka sele Brankwurti-linna koddanikkule
„Kullakiwwile sai temma tüttar jäetud."

„Waat, se olli ommeti heä“, kostis Irmen-
truta ning peksis kässi kokko. „Siis woime jo ka
meie õigust sada."

„Kannata!“ kostis wannamees, „se assi woib
ehk kusgil mõnne pahha konksu külges kindi olla,
ehk Kunningas nüüd ennam sest seadmissest ei

holi, ning ehk wahhelt se uus Reiser fest seadus-
fest ühtegi polle tädnud, on sedda sepärrast järrele
andnud; need feik ommawad asjad mis woima-
likkud woiwad olla. Agga kui tälle diete sedda
asja saaks ärraselletud, et linna koddanikkud
nüüd ennam luggus ommawad kui naad wannast
olliwad, ning et nemmad nende uštawusse ning
temma linnade kaitsmiste pärrast Reisrille wägga
tarwillikkud ommawad, siis, ma arwan, ei saaks
ta nendest mitte nenda ismholimatta ollema."

„Se on tõssi“, kargas Trmentruta omma kón-
nega temma kónnelemisse wahhele; „ei ta siis kúl
sedda ei teeks“, ning hüppas isse rõmuga toli
peält ülles. „Ning üks uus Ballitseja annab
essite ikka feik järrele. Egga Reisere waim ka
sedda ei woinud teada, mis suggune koera tõ jun-
ker Otto meele sees olli. Tšsand lellapoeg, eks
polle tõssi?“

Se hõberus omma otsa eddist ning ütles: „Ja,
kui se peäle enneminne olleks mõttelud, meije
olleks omma prii ning ausa koddanikko seisusse
pärrast, nende meeste läbbi, kes temma jure laskid,
temmale nimmetada woinud lashta.“

„D“, kostis jälle Trmentruta, „kas teie selle
sure ramatuga temma jure ei woiks minna, ning
temmale feik ni illuste ärraselletada, naggo teie
mulle ärraselletassite!“

„Sedda, mo laps, ei tohhi ma kúl tehha, et ma
ära lähhan ning omma ammetit seisma jättan,
ja ennast ni suurte asjade sekka seggan, agga
wata: ma woiks üht kirja kirjotada, ning sedda
ühhe raadi-teendre läbbi fenna ütte meije radi

Kätte lakkitada, et se seäl meije wabbadusse uendamisse pärrast wottab palluda."

"D, aus lellapoeg, mis tark ning õppatud teie ollete! Eks se üks suur tarkus polle, omma mõtet ülleskirjutada, ning sega teisele, kui suga kõnelda! ma pallun teid, wotke waewaks, ning tehke weel tanna se firri walmis."

Se wannamees lubbas teha, ning temma tulli seält ning läks koddos, ka omma emmale sedda fulutama, mis head nou naad omma lellepoiaga olliwad se asja pärrast piddanud.

Mõttete pärrast, ehk ta küll ennast unnewotisemahha panni, ei tulnud temmale kaua aege und. Üks südda, kes armust on täidetud, on ikka hõlilõmmas armastamisses; ning kartusses, et keige kallim assi käest woiks ärra kaddoda, annab julgust ning nou, kuidas ta tedda alles woiks hoida. Ning meie noor Maid wottis wimaks nouks, se kõhte teenrega Mainzilinna kasa minna, ning kui woimalik saaks ollema, kõhhalt Keisri jure minna, ennast temma jalge ette mahha heite, ning tedda allandikkult palluda, et ta omma Heinrichi jälle kätte saaks.

Selle ettewoetud nou peäle jäi ta wimaks maggama, ning ärkas linnitud ning rõmuga sesamma nouga jälle ülles. Temma emma ei tahtnud tedda milgiwisi sedda tükki maad jalla teggema lashta, waid maenetses ja nomis tedda, et ta parrem koio peaks jama, se keik olli asjata, temma ei jätanud ommast ettewoetud noust järrele, wottis omma reisi mantlit ennese ümber, ning, enne kui pääew olli tõsaud, ning kaste rohho ning

lillide peält olli ärra kuinud, läks ta jo se raadi-
teenrega linna wärratist wälja.

Kui ta mäkke laggeda peäle ülles olli tulnud,
watis ta weel üksford omma armsa ning falli
sündimisse kohha pole alla; terretas ommas süd-
dames sedda ausat Domikirrikut, kust otsekohhe
kell selge helliga linna rahwast palwel tunnile
kutsus, ning watis siis parrema pole, Kalsmunti
kattuse pole, kus nende koia rahho ärrahawitaia
ellas, ning temma keige armsam kangede müride
tagga wangiks pididi istuma. Nänt ohkaminne
teise järrele tuisis temma süddamest ülles, ning
kshudas tedda sedda karmamast omma ette woet-
tud teekäigi otsa pole rühkima.

Polleks mitte arm, lotus ning iggatseminne
armsa Issa süddame järrele sele waesele tüdruk-
kulle joutu annud, temma olleks wässimisse ning
nödrusse pärrast ühhe nisugguse pitka, ning ilm-
harrinematta teekäimisse peäl saggede ärra nõr-
gatanud. Üks rõnu paistus olli temma palles
näha, kui teisel õhtul — mis nende teise teekäigi
päewa peäle tulli — temma kange tee seltsimees,
kes tedda saggede temmia süddame mures mon-
ningatte armsa sannadega olli trööstinud — tem-
male sedda armsat teadmist andis, temma näeks
jo Mainzli-linna tornisid, ning, et na jo pea omma
tee käiki otsa jures olleks. Siis pallus üks iste-
pink, mis teeäres kõrge lõhmus-pude warjus olli,
neid ennese peäle pissot puhkama; ning temma
pallus sedda wanna Gottwriiti, seal pissut istuda
ning puhkata, et woiksid ommad riidet seal parre-
mast ümberwotta ning tolmust puhkastada.

Se rae-teener olli ka kohhemaïd se tarwiš wal-
 miš, wottiš ühhe walge penikesse leiwa ning pud-
 deli rein-weini (joodawad wina) taškust wälja,
 miš ta Brankwurti-linnast olli ostnud ning jure
 wotnud, ning nemmad kostotiwad sellest pari sö-
 muga ennast, ning räkišid sest römust ning immeks-
 pannemissest, miš issal wannal Waldsmüidil saaks
 ollema, kui ta äkkitselt omma tüttart hulga maa
 taggalt ennese jure näeb tulnud ollewad.

Kui nemmad se rahwast rohke Mainzi-linnale
 liggi ollid tulnud, siis ei puundund ka mitte, et
 paljo teekäijaid teedmõda, eddasi ning taggasi
 käišid. Zrmentruta litsus omma suurt reisi küb-
 barat maddalamale omma filmade ning palle ette.
 Ühheforraga näewad nemmad üht uhke riettega
 kattetud suurtsuggu meest ratsa hobbose peäl en-
 nestile taggast järrele sõitwat. Ning kui ta nende
 kohhale sai, laskis ta ommal hobbofel jalg jallalt
 tassa minna, ning waatis ta tük aega Zrmentruta
 peäle. Meije Zrmentrutkenne olli nüüd nenda
 ärra ehmatanud, ning ei teädnud, miš sest luggust
 wälja tulleks. Temma põriš wargussi ommad
 filmad temma paistwatte filmade ning illusa palle
 pole ülles, ning olleks ehmatamissest pea kui pool-
 surnot ma peäle langenud, kui ta weel sedda näg-
 gi, et se suurtsuggu herra hobbose peält mahha
 astus ning hobbose waljaid omma teendre kätte
 andiš, kes temma järrele sõitiš, ning temmale jure
 läks ning sõbralikkust tedda terretas.

Temma küssiš wägga illuste ning moistlikkust
 temma käest: „Ruhho se illus noor näiste reisia
 lähhawad, kuhho neil mõtte on minna; kas neil

nende nore ea sees jo monnesuggust on kannatada, ehk monnesuggust hädda peäle kippua?"

Zrmentruta sai palles punnaseks, ei lausnud temmale sannagi. Agga temma teine reisi seltsimees, kelle nimmi olli Gottwriid, se raadi-teener, üks terrane noor mees, kes maad möda paljo olli reisinud, ning ilma kartusseta igga ühhega wois kõnnelda, wastotas temmale seddamaid julgeste ning ütles: „Auwolik herra, maanteed möda on lubba kõigil káia, ning ühhelgi ei sünni meilt küsida, kust meie tulleme ehk kühho meie lähme; agga kui teie tót teáda tahhate, siis teádge: Meie polle mitte ühhe pahha asja peäle ommast kohhast wálja tulnud, waid meie tahhame omma ue Kreisri jure omma hädda fulutama minna.“

„Ráikige siis mulle, mis asja teil temmale on fulutada, ning mis asja párrast teie tedda tahhate palluda“, kostis neile se suurtsuggu herra ning ütles: „Minna ollen ka üks neist Kreisri teenrittest, ning ráigin temmaga iggapáaw; sepárrast woite siis julgede mulle omma hädda ráikida, minna tahhan tedda palluda, kui teile õigust sünnisada, et ta teile õigust sadab.“

Kui Zrmentruta nisuggust kõnnet kulis, panni ta otsekõhhe omma, lotust omma kaebtusse asja sees, temma peále, ning ütles: „Oh tehke sedda, auwolik herra, siis sadate teie mulle minno õnne ning minno rahho jälle kátte.“

Se olli nüüd sel surel herral wágga immelik kuulda, ning temma olli wágga himmelik sedda teáda sada, misuggune hädda se peáks ollema, mis tarwis ühhe nore puhta tüdrikkulle Kreisri

abbi tarwis lähhäks, et tälle temma õn ning rah-
hu kätte saaks. Naerdes istus nüüd se herra
temma kõrwale kiwvi-pingi peäle, ning ütles:
„Sul hakkab jo wägga soia se ränga kũbbara al,
minno laps, panne tedda omma peält omma
kõrwale.“

„Se on tõssi“, kõstis Zrmentruta, ning teggi
omma kũbbara paelad lahti. Herra näggi nüüd
sedda kennad illusat palget parremast, ning imme-
telles isseenneses wägga temma priski pruuni
kähhara (Lokki) juukse üle, mis uhkeste temma
kukla tagga rippusid.

„Do räkige mulle siis mo laps omma hädda“,
ütles ta temmale, ning panni temma kät omma
käässe. Temma olli se jures nenda sõbralik uhhe
ärda süddamega ning tõemelesinne nähha, et Zr-
mentruta ilmarõsto pannematta omma latselikko
süddame peält keif temmale wois ärrailmutada
(arwaltada).

Temma räkis temmale omma foggonat asja
algmisset kuni otsani ärra, ommast armsast heäst
Heinrikkist, wannematte lubba andmisset paari
minna, kũttide pũhhast, junker Ottost, Keisre
kääst mis neile kulumud, ning kõigest mis temma
lellepõeg se radi-kõhto-kirjotaia kõigist seadustest
tälle ärra selletanud olli.

Kui Zrmentruta omma kõnnet olli lõppetanud,
kõstis se herra temmale, ning ütles: „Se on kũl
ũks immelik teggo, mis wõsto sa õigust ning abbi
pead otsima. Agga kule, armas neitsi, se junker
polle tõest sinno wõärt mitte; agga uhhe seppa
naeseks olled sa ka ikka wägga penike. Mis sa

arwat, kas sa ei woiks neid mollemid laskeda lennada, ning ei tahhaks meie jure Mainzi-linna jada. Kes teab mis õn sul siin woib juhtuda."

Siis hakkas Trmentruta sure healega naerma ning ütles: „O, armulik herra, mis saggused immelikud mõtted teil ommawad. Minna pean omma armsat Wetslari linna ärra põlgama, ning omma hea Heinrichu wasto ilmustawaks jama? Ei teie siis weel ial ühhe tõtlasse koddanikke tütre meest polle tundma õppinud."

„Kas sa siis sedda Heinrichit nenda wägga armastad?"

„Oh ülle kõiki, armulik herra; ma ei teaks kuidas ma üht teist woiks armastada, kui ma nüüd tedda ei armasta."

„Agga kui minna sulle selgest ommast süddame pohjast tunnistakse, et ma sind keigest süddamest armastaks, ning sulle ütleks: „Illus Trmentruta, ma ollen Keisri järrele rigi ülle se eddis menne üllem, mul on moisiid ning kindlaid linna-sid, keik on sinno omma, kui sa mulle omma süddant keige omma armoga kingit."

Trmentruta lõi ommad silmad alla, läks palles punnaseks, ning ütles tassa: „Armulik herra, teie heidate nalja, tõest, kui teie ka Keiser ollesid, ning nenda mulle rakkisid, teie ei saaksid ommeti sedda armo ning ustawust mo süddamest kätte sama."

Se herra naeris ning jäi wait. Siis hakkas ta tõemelega räkima, laskis temma kät lahti ning ütles: „Sa olled üks hea ning kõrrapärralinne tüdruk; ma näen, saksama linnades on ustawus,

arm, puhtus ning heä moistlik wiis ollemas. Ma lotan, keiser saab sulle sinno Heinrichi kätte andma. Jäge heäks."

Temma läks omma hobbose jure. Zrmentruta hüidis weel temmale järrele! „Ärge, armolik härra, omma lubbamist tühjakš jätke." Teine hüppas omma hobbose selga, ning nenda paljo nägid need reisiad tedda.

Zrmentruta ütles nüüd ommale kateeseltsimehhele: „sedda woib ütleda, se olli üks heä härra kedda Zummal meile abbiks on läkkitanud." Agga se wõngutas omma peäd, tõmmas omma õlladega: „Pollegi se assi kõige parrem; ta olli üks üllempeälik; keif se kõnne mis ta sinnoga siin räkis, sündis agga se pärrast, et ta sinno illusat pallet wiljand sai watada, ning sa räkisid temmale keif pohjani wälja; se asjaga woib ehk wimaks kurri lõppetus tulla; heä agga, et meie temmast weel lahti saime!"

„Teie ollete dieti jamps, Gottwriid", kostis Zrmentruta, „et teie sest heäst sõbralikkust härrast kurja mõtlete, ommeti teie omma kõrwadega kuulside, et ta meie asja pärrast keisri jures tahhab räkida!"

„No, no, meie tahhame nähha. Agga nüüd on aeg, et meie linna rühhime, widdewif jouab kätte."

Nemmad rühkisid nüüd ikka eddasi, ning pimmedaks löi jubba kui naad linna esimesse wärrate jure said, kus üks wahhimaia olli. Ning mis neil nüüd ärratehha; kaks wõerast meest astusid tee peäle nendele ette ning küssisid

neilt, kas naad Betslarist tullesid? ning said wastusfeks: jah tulleme kü. Ning ta küssis neilt weel eemalr, kas tänna õhtu neile üks suurt suggu härra wasto polle tulnud, ning tee peäl nendega rākinud, ning ka se peäle kostsid nemmad: ja, ning pallusid teādu pārrast sada kes se wođras härra pididi ollema? Siis kostis se teine: „Se olli Keisri liggimenne üllempeälif, ning temma käsķis teid heā korterisse wia, ning teie eest hāsti hoold kanda, teile heād õhto sõđki anda, ning, et teie seāl ennast omma wāssimisse peäle woite wālja puhkada.“

„Mis assi se on, se üllempeälif kannab meie eest hoold, eķs meie isse ennele korteri ei woi leida“, kostis Gottwriid.

Need mehhed agga rāķisid, et nendel wasto-
tōrkuminne ūhtegi ei saaks maksma, waid et nemmad peaksid, kui mitte heāga, siis pahhaga jārrele minnema; ning nāitsid ka kue soldatide peäle, kes seālt nattike maad sõđda riistadega seisid, ning ütlesid: „kui teie meiega senna ei tah-
ha tulla, siis sawad need teid senna wima.“

Zrmentruta hakkas ārdaste nutma, ning pallus ennast omma Issa jure wia. Agga need mehhed rōmustasid tedda, ning käsķsid temmal ilma mur-
reta olla, temma saaks ka ikka omma Issa nāhha.

Siis lāķsiwad nemmad kahheķesse jārrele; Zr-
mentruta nuttes, ning Gottwriid mannađes nende meeste jārrele; ning said wimaks sure maia sisse witud, mis nendel ennamest üks kindel linn, kui reisjatte korteri maia nāhha olli.

Wārrat tehtu nende eel lahti, ning nemmad

aštusid nende meestele üht pitka fangi allust möda järrele, ning wimaks wottis üks illus tubba neid ennese sisse, kus nemmad kõige parremast üllespetud ning õhto sööki said. Agga nemmad ei woinud agga ikka weel moista, mis eest nendel isse omma tahtmisse järrele omma korteri ei lastud wotta. Hirm ning lotus täitis nende süddant. Agga wässimine woitis neid ärra, ning teggi kõigele arwamistele otsa.

Päew pärrast, kui Trmentruta pärrale olli joudnud, olli nende meestele, mis Wetslarist senna ollid läkkitud, säetud tärn päewaks pantud olnud, mil naad Keisri ees pididid seisma, ning omma wabbadusse (priiusse) kulutamist temma suust pididid kuulma. Se wanna södda riistade teggija olli mõttetes, kuidas omma hädda keisrille pididid räkima, ning iggatses, et ta jo ükskord se sure linna kärä seest omma koddos pole pididid peasema.

Agga mis sünnib? teisel päewal, kui se seätud päewa homming kä olli, tulles sannum keisri poolt, nende Wetslari linna läkkitude jure, ning kulus tab nendele, et keisrile suur aši ette on sattunud, mis tedda keelab neid koddanikkud ette wõtmast, ning et naad weel peaksid monni päew ootma, kuni neid ette woetud saaks! Müüd ei teadnud meie Meister ennam mis ta pididid teggema. Agga warsi peäle se tulli üks teener kasso pääl, ning tallitas tedda üllema sikkertäri jure, kes temmalt Trmentruta ning Heinrichi abbiellosse astmisse pärrast hakkas küssima, ning ka se pärrast küssimised teggi: mis Heinrich wangi pantud sanud;

siis ei woinud ta sedda ärra moista, kust keiser sedda keiki jo teäks. Temma räkis temmale sedda asja kuidas se olli keik selgede ärra, agga se üllem-siffetar, kui moistlik ettewataja ammeti mees, ei annud temmale se pärrast suurt otsust teäda, ehk ta tedda kül se pärrast pallus, waid temma pididi jälle omma lootmisse ning ootmisse peäle jama. Sest need ollid kül temmal, kui korra pärrasel holiikul Meistril ühhed nisuggused laesklemisse päewad, mis ta kül paljo omma ello päewad ennast ei iggasend nähha.

Äing weel seggasem hullem luggu olli Trmentrutal, kes, ehk ta kül omma tee seltsimehhega illuste üllespetud olli, ning ehk tal kül ühtegid hädda polnud ommeti, endid kui wang hoidmisse al' näggi ollewad, sepärrast, et ta ei teädnud, mis piddas kartina, ehk lootma. Temma ei woinud sedda iggal silma pilgul ärraunnustada, et ta omma armsa issaga ühhes linnas on, ning tedda nähha ning temma jure minna ei tohhi, ning, et ka se üllempealik, kes temmale ni kindla sõnnade abbi olli tootanud, ennast temmale filmaga ei näidanud.

Wimaks monninga ahastussest ning murrest möda sadetud päewa pärrast olli se luggu ennast jälle selletanud, otsego pärrast wihma uddu ning seggast ilma saggede üks selge ning päewa paistlik homming tösseb, mis keik uddo ärra ajab ning keik süddamed rõmoga täidab. Üks Herold astus Trmentruta jure tuppä hommingo warra ning kulutas temmale, keiser tahhaks nüüd temma kaebtust kuulda, ning temmale se asja sees jo üksford

otsust moista. Temma olleks keisri kaitsmisse al, keisri kindlas liinas, ning keisri olleks sures kohto salis omma Wütstide ning suurte üllemattega, kus temma, temma troni ees pea saaks seisma. Irmentruta ehmatas ärra ning sai kartlikuks ning ütles wärrisewatte hulledega: „Kuidas se wõib olla et minna, kes ma üks noor nõdder tüttarlaps ollen, keisri ette pean minnema, ning temmaga kõnnelema.“

Gottwriid õppetas tedda monne sannaga ning ütles: „Katsu nüüd mo laps, nüüd on aeg, et sa se asja pärrast hästi peäle hakkad; sago nüüd mis saap, üks ots peab se asjaga ommeti sama. Olleme meie ommete jo kül siin se asja järrele ootnud; olle julge minno laps, õige asja jures, meie woime julgede keisri ette astuda, astume ommetege sagede Jummalagi ette omma palwettega.“

Temma melitaminne aitis. Irmentruta olli ka walmis minnemas, ning wottis omma reisi-mäntli ennese ülle, ning ütles pool ohkates pool naertes: „Mis sawad need Wetslariis ütsema kui naad kuulda sawad, et minna rummal tüdruk keisri jure kohto ette ollen läinud“, ning läks se heroldi järrele pitka kangi allust möda. Wäljal pool, saali ukse eel, seisid söddamehhed hülgawatte sõahetega, kel hellebardid kääs olliwad, mis ühhed wanna aegsed, pitka warrega södda riistad, kel odda üllewel otsas on, wassa pitku ning odda otsast, arwates alla, warre külle peäl kirwes. Se kohhe polega üks awwas ennast üles, ning wärristes astus Irmentruta saali. Agga se keisrilikko au järje ning nende suurte üllematte

ausa ehtede paistusse parrast ei woinud temma ommad filmad ülles tõsta; kirrendas ning läikis temma filmade ees, temma südda hakkas hirno parrast tuksuma; pitkamissi ning wärrisemissega läks ta se heroldi järrele kunni keisri troni ette.

„Zrmentruta“, kostis keiser temmale ausa heälega, „sinna olled omma kaebtust keisri kõrwade ette tonud; temma istub siin kõhnut moistmas, ning sinnole sinno õigust andmas.“

Se heäle helli jures, mis ta keisri suust kulis, tõstis ta wärristes pitkamissi ommad filmad ülles, ning langes kiffendamissega omma põlwele peäle mahha. Algga keiser ollige se üllempealik, kellega temma tee peäl nenda julgede olli rääkinud.

„Oh Jumma“, hüdis temma, ning murdis omme kassi, „armolik härra kas teie olletege isse se keiser? Oh minna õnneto tüttarlaps, miks ollen ma sedda teinud, et ma teiega ollen rääkinud!“

Keiser naerdis, ning kostis temmale: „Sinna olled minnoga otsego omma sõbraga ning tru ja ustawa mehhega rääkinud, kes sinno eest keisri ees lubbas kosta. Sedda ollen minna ka teinud, ning heäks arwanud sulle sinno õigust anda. Seal on ka sinno Issa, kes sinno kaebtusse parrast sinno eest saab kostima, ning sinno eest seisma. Ustuge ette aus meister, ning ka teie muud kes minno ustawast Wetslari linnast minno jure ollete läkkitetud!“

Zrmentruta tõstis ülles ommad filmad parremale pole, ning näggi omma Issa ennese jure tulleswad. Temma olli kõigest omma ello joust, sure hirno parrast, ilma, omma põlwele peäl maas,

ning wois agga se hüidmissega: „Oh armas Jssa“, temmale kät wasto sirrotada.

Keiser räkis nüüd eemald eddasi: „Minna ollen teil siin se parrast kaua otada lastnud, et ma ühhe ratsa-käso weel ühhe kaebaia järrele pidin last-
kitama, ning siin on ka se kaebaia. Heinrich Siig-
mund astuge ette!“

Temma tõmmas käega pahhemalt poolt, ning Irmentruta küssendas sure rõmu parrast, kui ta ommae Hinrikki ennese jure näggi tulleswad.

„Ning nüüd“, ütles keiser, ning tõmmas omma otsa effise (wihha parrast) käpra, „astge ka teie liggi, junker Otto won Wiisek, kes ni suurt seggast asja ühhe heä ning korraparralisse koddanikko sugguarro sees on teinud!“

Se peäle astus ka Junker ette, ning kummar-
das omma peäga mani keisri ette. „Teie ollete ühhe wäe kauba tõga ülle minno käso astunud“, ütles nüüd keiser wihhaga temmale, „teie ollete nenda minno käso ülle astunud et ma peäks teid ilmarmota hukka moistma. Teie ollete kawwasusse ning walle ette räkimisse läbbi minnolt selle tüdrukoga ühte laulatamisse tähte sanud. Minna teen sedda lubbaandmist omma keisrelikko wois-
musse ning õigusse polest tühjakš, ning finnitau sedda kihlamist, mis se heä Jssa omma tütrele Heinrich Siigmundiga on pidanud, kel se tarwis surem õigus olli, mis talt ükske ei tohtnud wõtta, ning nemmad peawad ka teine teiseiga tõeste kihlatud ollema.“

Se peäle hüidis nüüd Irmentruta: „O minna kolmford õnnelik tüdruk“, ning wõttis omma Jssa

parremalt kâelt kinni, lâks keisrihârta liggi ning fastis temma kâed rômu silmaweega, ning tânnas tedda keige se heâ ning armo eest mis ta temmale olli nâitnud süddamelikkust.

Se peäle watis keiser üllema sikketâri pole ning andis temmale kâsko, Wetslari linnale temma priussed kinnitada, walmistada. Se peäle wottis nüüd se ülliülklik õnnelik Trmentruta keisre sure armo pârrast süddames julgust, lâskis ennast allandikkust omma põswede peäle mahha ning ütles: „suur ning armolik keisre hârta, lâske sedda õiete minno järrele tulliatte heâks ka kirja ülles panna, et ei ial jälle ükske tüdruk keisrelikkust wotmussest wâggiwaltse wisil jälle ei sunnitus, ommale armsale peigmehele ilm ustawaiks sama.“

„Tõest“, koste temmale keiser naerdes, „se peab sinnule mo laps sündima. Kui se roma kunninga Heinrichi wabbadus kahheltane lubba minne on olnud, siis pandge üllemisikketar nüüd sedda wannaaeatse kirja jure, et se ennam ei pea sündima.“

„Ning Trmentruta, kes julgeks se sure armo pârrast olli sanud mis keiser talle olli nâitnud, julges keisrit weel üksford palluda ning ütles: „Oh suur armolik keiser, teie ollete ni heâ ning hallastaia, antke ommeti kâsko, et ühhegi ausa tüdrukul peigmees wangi ei tohhi pantud sada.“

„Ning ka se sündko sinno palwe järrele“, kostis se peäle keiser. „Minna tean, et teie, kes tüdrufud ollete, omma peigmeest keisri wasto ärra ei sa wahhetama.“

Sis lâks Trmentruta ommas palles punna-

seks, hakkas keisri käest kinni ning sowis temmale suurt õnne ning Jummalala palka. Ning keisre rõmustas ennast se ülle wäega ning ütles: „lähte nüüd ning Jummal olgo teiega ning ellage õnnelikult ommas kohhas! Agga teie, junker Otto, et teie ommad tüdrukko armastamisse mõtted ärraunnustade, ning teie iggaw aeg teid eemalt sahardust hullurükkisid teggema ei sada, peate mul Englandi male tulles, kus noortel sõbdameestel nüüd tõdd on.“

Keiser tousis ülles ning läks saalist wälja kõigenende üllemattega kes temma jures ollid.

Wetslari koddanikkudele anti nende seätusselik priiuste kinnitamine kõigis asjus kätte, kus suur keisrilik pitseri märk al' olli.

Meie Waldsmiid hakkas nüüd omma sõbrade ning lapstega koddu pole küidma. Ning sesamma wanna aja kirri sai kui pühha assi alles hoitud, ning siitast ei püidnud ükske waene Junker ennam Wetslarilinnas koddanikko tüttard ennesele naefeks sada.

Wotke sest heäd õppust nored
 Meidsid ausad, peiod torrad
 Kel on mõtte kossida,
 Wotke ni kui Heinrik Truta
 Wannematte sanna kuulta
 Särrest nou teil kidan ma.

Ma - keele ärratõlkia
 koolmeister Joh. Schwelle.

